

Hypertensieve crisis

Soort ziekte

Sterk verhoogde bloeddruk die schade veroorzaakt aan nieren, hart, hersenen, grote bloedvaten of ogen.

Wat is hypertensieve crisis

Bij een hypertensieve crisis (hypertensie=hoge bloeddruk) is er sprake van een sterk verhoogde bloeddruk. In veel gevallen is de bovendruk hoger dan 220 (mm Hg) en/of de onderdruk hoger dan 120-130 (mm Hg). De hoge bloeddruk beschadigt de bloedvaten van diverse organen. Meestal is dit het gevolg van langer bestaande hoge bloeddruk die niet of onvoldoende werd behandeld en langzaam steeds hoger werd. Wanneer de bloeddruk in korte tijd stijgt, kan al schade ontstaan bij lagere drukken. Een voorbeeld hiervan is hoge bloeddruk tijdens de zwangerschap.

Door de beschadiging van de bloedvaten is de bloedtoevoer naar de organen verminderd. Bij de nieren leidt dit tot achteruitgang van de nierfunctie. In een poging de bloedtoevoer weer te vergroten, gaan de nieren stoffen afscheiden die de bloeddruk nog verder verhogen. Niet alleen de nieren ondervinden schade van de hoge bloeddruk. Ook de pompfunctie van het hart neemt af en in de hersenen en ogen kunnen kleine bloedingen ontstaan.

Een hypertensieve crisis kan op elke leeftijd ontstaan, maar komt meer voor bij jonge mensen dan bij mensen ouder dan 70 jaar. Ongeveer de helft van de mensen met een hypertensieve crisis blijkt bekend te zijn met een hoge bloeddruk, welke onvoldoende is ingesteld. Hierbij kan het onjuist gebruik van medicatie een rol spelen. Oorzaken van een hypertensieve crisis kunnen zijn: nierziekten, zwangerschapshypertensie, medicijnen en drugs. In de helft van de gevallen wordt geen oorzaak voor de crisis gevonden.

Wat zijn symptomen en vooruitzichten

De meest voorkomende klachten bij een hypertensieve crisis zijn hoofdpijn, verminderd gezichtsvermogen, kortademigheid en hartkloppingen. Wanneer hersenschade ontstaat, zijn de verschijnselen onder andere hoofdpijn, braken, verlaagd bewustzijn en epileptische aanvallen. Naast de hoge bloeddruk is soms ook het netvlies van het oog beschadigd of zijn er tekenen van hartfalen.

De vooruitzichten hangen af van de ernst van de orgaanschade die al is ontstaan. Dit hangt onder meer af van de duur van de hoge bloeddruk.

Bij een goede behandeling hoeft geen blijvende schade te ontstaan. Omdat de bloedvaten in de nieren heel gevoelig zijn voor veranderingen in de bloeddruk, zijn beschadigingen van de nieren eerder blijvend. Het gevolg is een verminderde nierfunctie.

Behandeling

Het belangrijkste doel van de behandeling van een hypertensieve crisis is het voorkomen of beperken van schade aan de organen. Bij acuut dreigende orgaanschade, bijvoorbeeld bij acuut hartfalen of hersenschade moet de bloeddruk binnen minuten tot een uur worden verlaagd. Dit moet in een ziekenhuizen gebeuren met medicijnen in een infuus. De bloeddruk mag niet te snel dalen, maar moet wel binnen 24 tot 48 uur weer normaal zijn.

Wanneer de situatie minder acuut is, bijvoorbeeld bij netvliesbloedingen of verminderde nierfunctie moet de bloeddruk binnen enkele uren omlaag worden gebracht om orgaanschade te voorkomen. Ook dit gebeurt in een ziekenhuis maar kan in de meeste gevallen met tabletten.

Wanneer de acute fase voorbij is, moet vaak verder worden gezocht naar de oorzaak van de hoge bloeddruk. In de helft van de gevallen kan er een oorzaak worden gevonden. Ook daarna moet de bloeddruk door middel van een gezonde leefstijl en medicijnen goed gereguleerd blijven.

Met vragen over uw persoonlijke situatie of behandeling kunt u terecht bij uw behandelend arts.